

Aan : **Gemeenteraad**

Datum : **25 maart 2025**

Afzender : **College van burgemeester en wethouders**

Onderwerp : **Parkeren Oud West**

Bijlage(n) : --

Middels deze memo wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken m.b.t. de uitvoering van de op 22 januari door de raad aangenomen motie vreemd betreffende het in te voeren parkeerbeleid voor Oud-West. De volgende thema's laten wij de revue passeren:

1. Inleiding en aanleiding
2. Stand van zaken
3. Hoofdlijnen van het parkeerbeleid
4. Parkeerzones binnen West-Terschelling
5. Parkeervignet
6. Gevoeligheid en risico's
7. Slaagkans parkeerbeleid Oud West
8. Handhaving
9. Vervolgstappen

1. Inleiding en aanleiding

Op 22 januari 2025 heeft uw raad ons college middels een motie opgedragen om scenario 3 uit de 'parkeernotitie Oud West van 4 maart 2022' verder uit te werken. In de bedoelde parkeernotitie is beschreven op welke wijze scenario 3 concreet zou kunnen worden uitgewerkt in beleid. De keuze voor scenario 3 is door de raad in zijn vergadering van 25 mei 2022 bekrachtigd door de vaststelling van het coalitieakkoord 'Koers naar de toekomst: Meedenken, Meepraten, Meedoen (2022-2026)'. In de motie van januari jl. is aangegeven dat uiterlijk op 1 januari 2026 een uitgewerkt scenario in uitvoering dient te worden genomen.

Het genoemde scenario 3 betekent: Vergunninghoudersparkeren in alle straten van Oud-West en een parkeerdurregeling voor de parkeerterreinen aan de Duindoornstraat en het Veerhavenplein en op de hoofdrijbaan van de Willem Barentszkade.

Door de keuze voor het hier beschreven scenario is een duidelijke richting aangegeven. Bij het uitwerken van het scenario wordt pas echt

duidelijk wat een en ander in de praktijk zal gaan betekenen. Wellicht zijn er ook voor uw raad onvermoede effecten. Er is een reële kans dat door de uitwerking van de notitie forse discussie in de samenleving zal ontstaan. Hopelijk kunnen wij als college met u als raad en met inwoners in samenspraak tot conclusies komen omtrent de juiste keuzes voor het parkeerbeleid, maar zonder reuring zal het proces niet verlopen.

2. Stand van zaken

Recentelijk is onder de noemer 'Terschellinger Toegang' een eerste concept van een parkeernota opgesteld. Dat is formeel nog slechts een bespreekstuk. Wij zouden u op korte termijn graag willen informeren over de inhoud van deze nota. Gelet op de geluiden die wij recentelijk uit de raad ontvingen over de nota groenbeheer zouden we graag een procesafspraken willen maken over de volgende vraag: **leggen wij de nota eerst voor aan de inwoners of bespreken we de nota formeel in de raad alvorens een participatietraject te starten.**

Als college hebben wij er behoefte aan het proces dat moet leiden tot de vaststelling van parkeerbeleid voor Oud-West van begin af aan samen met uw raad en met inwoners te doorlopen. Ook omdat wij open willen staan voor suggesties die bedoeld zijn onze beleidsvoorstellen verder te verbeteren. Het is een uitdaging voor ons allemaal om tot beleid te komen dat op een zo breed mogelijk draagvlak kan rekenen.

De concept-nota verspreiden wij op dit moment bewust nog niet om te voorkomen, dat de nota direct 'een eigen leven gaat leiden'.

3. Hoofdpijnen van het parkeerbeleid

Parkeervisie

De gemeente Terschelling wil West-Terschelling bereikbaar houden voor iedereen, maar nadrukkelijk oog houden voor het unieke karakter van Oud West. De kern van de voorgestelde beleidslijn is dat de beschikbare ruimte op een eerlijke en efficiënte manier verdeeld moet worden, waarbij duurzame vormen van mobiliteit worden gestimuleerd en ruimte wordt gemaakt voor voetgangers en fietsers. Het beperken van het aantal auto's is daarbij niet een doel op zich, maar wel een noodzakelijk middel om het gebied leefbaar en functioneel te houden.

De juiste parkeerder op de juiste plek

In het voorgestelde beleid wordt de nadruk gelegd op het principe van 'de juiste parkeerder op de juiste plek'. Dit betekent dat bewoners en ondernemers voldoende parkeerruimte dichtbij huis of bedrijf behouden. Tegelijkertijd wordt van hen verwacht dat zij hun eigen parkeerruimte benutten wanneer zij daarover beschikken. Bezoekers en kortparkeerders worden in het nieuwe beleid verwezen naar daartoe aangewezen parkeerterreinen aan de randen van Oud West, zodat de smalle straten niet onnodig worden belast.

Twee regels

Het beleid is gestoeld op twee hoofdregels. Allereerst geldt dat ieder adres of bedrijf recht heeft op maximaal één parkeervergunning voor de openbare ruimte. Daarmee wordt de parkeerdruk beheersbaar gehouden en blijft er ruimte voor iedereen. De tweede regel [*Ruimte*

geven, Ruimte krijgen] is dat bewoners die geen auto bezitten of hun auto op eigen terrein parkeren, hiermee bijdragen aan de leefbaarheid van de wijk. Als tegenprestatie krijgen zij toegang tot het Veerhavenplein en de hoofdrijbaan van de Willem Barentszkade, waardoor zij flexibel kunnen inspelen op incidentele parkeerbehoeften.

Vergunningensysteem 'Terschellinger Toegang'

Om dit systeem goed te beheren, wordt het vergunningensysteem 'Terschellinger Toegang' voorgesteld. In dit systeem kunnen bewoners en ondernemers eenvoudig een parkeervergunning aanvragen, die gekoppeld is aan het kenteken van hun voertuig. Dit voorkomt misbruik en biedt duidelijkheid. De vergunning kost jaarlijks € 150 voor wie de openbare ruimte gebruikt, € 50 voor toegang tot het Veerhavenplein en is gratis voor wie uitsluitend op eigen terrein parkeert. De vergunning is vier jaar geldig of zolang de persoon staat ingeschreven.

Bezoekerspaspas: samen, zelf bepalen.

Daarnaast voorziet het beleid in een bezoekerspas per adres of bedrijf, waarmee tijdelijk parkeren door bijvoorbeeld familie of werklieden mogelijk blijft. Deze pas is gekoppeld aan een kenteken en uitsluitend geldig binnen Oud West, zodat langdurig parkeren door derden wordt voorkomen.

Parkeercapaciteit en benutting van beschikbare ruimte

Het vraagstuk van capaciteit is nadrukkelijk onderzocht. In totaal zijn er 391 openbare parkeerplaatsen beschikbaar voor 625 adressen, wat resulteert in een tekort van 234 plekken. Door gebruik te maken van aanvullende parkeerlocaties, zoals de westelijke Willem Barentszkade en parkeerterrein Duindoornstraat, wordt dit tekort verkleind naar 92 plekken. Wanneer ook eigen parkeerruimte (127 plekken) actief wordt benut, ontstaat zelfs een lichte overcapaciteit van 35 plaatsen. Toch ramen wij een tekort van ongeveer 400 plaatsen:

- Op adressen in Oud-West staan ook nog 2^e, 3^e en zelfs 4^e auto's geregistreerd. In totaal gaat het daarbij om ruim 125 auto's.
- Eilanders die niet uit Oud-West komen hebben ook elke dag weer behoefte aan flink wat parkeerplaatsen.
- Toeristen en andere bezoekers van Terschelling die een auto bij zich hebben zullen die ook af en toe in Oud-West willen parkeren.

Mocht de parkeerdruk onverhoopt hoger uitvallen dan verwacht dan voorziet het beleid in een eerlijke verdeling via loting van beschikbare plaatsen.

4. Parkeerzones binnen West-Terschelling

Binnen West-Terschelling wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende parkeerzones, ieder met hun eigen regels. Op het Veerhavenplein kan iedereen gratis parkeren tussen 06:00 en 23:00 uur, met uitzondering van vergunninghouders uit Oud West, voor wie aparte plekken beschikbaar zijn. Kortparkeervergunningen voor maximaal drie dagen worden beschikbaar voor andere eilanders en ondernemers. Ook de Willem Barentszkade blijft tussen 06:00 en 23:00 uur beschikbaar voor bezoekers, waarbij de snelheid wordt beperkt tot 30 km per uur om veilig parkeren mogelijk te maken.

In Oud West, binnen de keringsmuur, mag alleen worden geparkeerd met een vergunning of entree-ontheffing. Voertuigen mogen niet langer

zijn dan 4,8 meter. Voor de Duindoornstraat geldt een maximumlengte van 5,5 meter en een maximale hoogte van 2,4 meter. De Werkhaven blijft vrij parkeren, met een verbod op voertuigen langer dan 6 meter of hoger dan 2,4 meter, conform de APV.

5. Parkeervignet

Het parkeervignet is in het beleid als mogelijke optie benoemd, maar is op dit moment geen onderdeel van het voorgestelde beleid. Het vignet zou bezoekers de mogelijkheid geven tegen een voordeliger tarief te parkeren dan via regulier betaald parkeren. Op Texel wordt dit systeem succesvol toegepast, mede omdat de eilanders mede-eigenaar zijn van de veerbootmaatschappij TESO. Dit schept daar draagvlak voor bezoekers die met de auto komen. Voor Terschelling kan gedacht worden aan een vergelijkbare constructie, bijvoorbeeld voor bezoekers die buiten West-Terschelling verblijven de auto toe te staan (geografische restrictie) of voor wie langer dan drie dagen op het eiland blijft (restrictie in tijdsduur).

Omdat er op dit moment echter nog geen goed onderzoek is gedaan naar het autogebruik van bezoekers en de bereidheid van bezoekers en eilanders om voor zo'n vignet te betalen, is besloten dit nog niet op te nemen in het officiële parkeerbeleid. Bij het gebruik van een parkeervignet zoals dat op Texel wordt gedaan, gaat het feitelijk ook gewoon om betaald parkeren.

6. Gevoeligheid en risico's

Het is belangrijk om te noemen dat de parkeerproblematiek in Oud West al sinds 20 juli 2004 formeel onderwerp van gesprek is. Daarmee is parkeren een onderwerp met een lange geschiedenis en een hoge gevoeligheid in de gemeenschap. Hoewel er geen sprake is van onwil bij bewoners en ondernemers om tot een oplossing te komen, is het wel een reëel risico dat eventuele weerstand of onrust rondom het parkeerbeleid overslaat op andere belangrijke projecten. Daarbij valt vooral te denken aan het project Haven Terschelling en de Mobiliteitsvisie.

Als de mobiliteitsvisie door de raad is vastgesteld kan dat ook van directe invloed zijn op de discussie over de parkeerproblematiek in Oud West die we nu aan het voeren zijn.

7. Slaagkans parkeerbeleid Oud West

De slaagkans van het parkeerbeleid Oud West hangt nauw samen met twee essentiële voorwaarden, naast de gebruikelijke aspecten van de uitvoering.

1. Allereerst moeten de ruim 300 bestaande ontheffingen voor toegang tot het voetgangersgebied en diverse straten in Oud West worden ingetrokken, wat bestuurlijk en juridisch zorgvuldig moet gebeuren.
2. Daarnaast is de realisatie van een parkeergarage (400 parkeerplaatsen) op de Werkhaven cruciaal om voldoende alternatieve parkeercapaciteit te bieden. Hoewel het bestemmingsplan uit 2020 ondergrondse oplossingen toelaat, vereist dit een slimme inpassing binnen de ruimtelijke kaders.

Zonder deze parkeergarage kan het beleid niet goed worden uitgevoerd. Een koppeling aan het project Havenwerken biedt kansen voor realisatie in 2027/2028. Bij eerdere uitvoering is aanvullend budget nodig. De totale kosten liggen tussen de €1,25 en €3 miljoen.

Wanneer niet aan beide voorwaarden kan worden voldaan, is het invoeren van vergunningparkeren volgens Scenario 3 niet passend. In dat geval kan de parkeerproblematiek beter worden aangepakt door betaald parkeren in te voeren en aanvullende restricties op autobezit en -gebruik (parkeervignet) te overwegen.

8. Handhaving

Het zal voor iedereen duidelijk zijn, dat handhaving van cruciaal belang is bij het succesvol invoeren van parkeerbeleid. Dat betekent dat de handhavingscapaciteit zal moeten worden uitgebreid.

9. Vervolgstappen

De eerstvolgende stap is het ambtelijk afronden van het concept van de opgestelde parkeernota. Het idee is nog voor het zomerreces van 2025 een parkeernota vast te (laten) stellen. Na deze vaststelling zal de uitvoering van het beleid worden belegd bij een externe projectleider. Tegelijkertijd starten we een breed communicatietraject richting inwoners en ondernemers, waarbij het gesprek wordt aangegaan over de invulling en de praktische gevolgen van het beleid.

Stap	Actiehouder	Termijn
1. Ambtelijke consultatie bespreekstuk	Project- en programmamanager	Voorjaar 2025
2. Opstellen definitief beleidsvoorstel (incl. college-advies, raadsvoorstel en -besluit)	Project- en programmamanager	Voor zomerreces 2025
3. Vaststelling parkeerbeleid Oud West	College B&W / Raad	Uiterlijk september 2025
4. Aanstelen externe projectleider uitvoering	Directie Team	Na vaststelling beleid
5. Communicatie bewoners/ondernemers	Communicatie gemeente	Parallel aan beleidsproces

Korte termijn maatregelen (uitvoering in 2025)

Om alvast op korte termijn stappen te zetten, worden dit jaar de volgende maatregelen uitgevoerd:

1. Oud-West:
Bij de entree van de straten worden neutrale "witte borden" geplaatst om aan te geven dat de parkeerplaatsen bestemd zijn voor bewoners. Dit helpt om de beschikbare parkeerruimte eerlijk en efficiënt te verdelen.
2. Veerhavenplein:
Op het Veerhavenplein komen informatieborden met duidelijke aanwijzingen voor reis- en verblijfsparkeren. Bezoekers die langer willen parkeren, worden verwezen naar de Werkhaven.